

การศึกษาผลของการใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์น่านน้ำสีครามเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี*

(Research Title: Exploring the Outcome of Using the Learning Process of Blue Ocean Strategy to Prevent Unwanted Pregnancies of Undergraduate Students)

ชญญภัทร์ ศิริธัชชนราโรจน์ (Thanyaphat Sirathatnarrojana)**

พรนภา เลื่อยคลัง (Pornnapa Lueaiklang)***

นฤมล พระใหญ่ (Narulmon Prayai)****

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลของการใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์น่านน้ำสีคราม เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ โมเดล กระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์น่านน้ำสีครามเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและแบบสอบถามความเข้าใจสาเหตุการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์โดยมีค่าความเชื่อมั่น (α) = .865 ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น มุ่งเน้นให้นักศึกษาเพิ่มระดับความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี ในมิติด้านความคิด (cognitive domain) มิติด้านอารมณ์ (affective domain) และ มิติด้าน พฤติกรรม (behavioral domain) ในการสร้าง (Create Grid) และยกระดับ (Raise) คือ การมีเป้าหมายในชีวิต การเห็นคุณค่าในตนเอง และการเคารพตนเอง สิ่งควรลดลง (Reduce) และตัด (Eliminate) ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษา คือ การคบเพื่อนต่างเพศ การคบเพื่อนรุ่นพี่รุ่นน้อง ความสัมพันธ์ที่ไม่ดีใน

* การวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ประจำปีงบประมาณ 2558

This research project is supported by National Research council of Thailand (NRCT), The Thailand Research Fund (TRF) Fiscal year, 2015

** หัวหน้าโครงการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ e-mail: kanok_1972@hotmail.com Tel: 081-791-0283

Assistant professor Dr., Department of Psychology and Guidance, Rajabhat Rajanagarindra University., Project Leader, e-mail: kanok_1972@hotmail.com Tel: 081-791-0283

*** ผู้ร่วมวิจัย ครูชำนาญการ (ค.ศ.2) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนพุทธธังสิพิบูล ผู้ร่วมวิจัย

Co-Researcher, Professional Level Teachers in Science Department, Phutthirangsriphibul School.

**** ที่ปรึกษาโครงการวิจัย (ช่วงการทดลอง) อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Project Advisor, Lecturer of Guidance and Educational Psychology, Faculty of Education, Sinakharinwirot University.

ครอบครัว และ กลุ่มเพื่อนสมัยเรียนมัธยมศึกษา โดยประยุกต์ใช้กระบวนการของกลยุทธ์น่านน้ำสีคราม (Blue Ocean strategy: BOS) ในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ประกอบด้วย 6 กระบวนการ คือ (1) การวาดภาพบนผืนผ้าใบเชิงยุทธศาสตร์ (2) การวิเคราะห์กรอบดำเนินการสี่ประการ (3) การมองภาพรวมใหญ่ (4) การตื่นตัวเชิงภาพ (5) การแสดงภาพยุทธศาสตร์ คำนวณนวัตกรรมเชิงคุณค่า และ (6) สร้างการดำเนินการในยุทธศาสตร์ กลุ่มทดลองมีจำนวน 1 กลุ่ม เป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จำนวน 18 คน ใช้การเลือกกลุ่มทดลองแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การทดลองแบ่งเป็น 3 ระยะ คือก่อนทดลอง หลังทดลอง และระยะติดตามผล การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Repeated Measures ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง และระยะติดตามผล มีระดับความรู้ความเข้าใจ การป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีการเปลี่ยนแปลงใน มิติด้านความคิด (cognitive domain) มิติด้านอารมณ์ (affective domain) และมิติด้านพฤติกรรม (behavioral domain) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่า หลังการทดลอง และระยะติดตามผลมีค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สูงกว่าก่อนทดลอง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีการเปลี่ยนแปลงในมิติด้านความคิด (cognitive domain) มิติด้านอารมณ์ (affective domain) และมิติด้านพฤติกรรม (behavioral domain) โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรีในระยะก่อนการทดลอง และระยะหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อน การทดลอง ส่วนหลังการทดลอง และระยะติดตามผล พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. กลุ่มทดลองมีเป้าหมายในชีวิต การเห็นคุณค่าของตนเอง การเคารพตนเอง และ การสร้างความตระหนักการคบเพื่อนต่างเพศ รุ่นพี่รุ่นน้องในมหาวิทยาลัย ความสัมพันธ์ในครอบครัว และเพื่อนสมัยเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมดีขึ้นในระยะหลังการทดลอง และในระยะติดตามผล โดยมีนวัตกรรมเชิงคุณค่า (Value Innovation) ของตนเอง และยังต้องการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประกอบการวางแผนเพื่อป้องกัน การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีด้วยกันของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ และการดูแลจากครอบครัวหรือผู้ปกครอง

คำสำคัญ: กลยุทธ์น่านน้ำสีคราม/ป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์

Abstract

The objective of this research was to explore the outcome of using the learning process of Blue Ocean strategy to prevent unwanted pregnancies of undergraduate students. The research instrument was the learning process model of Blue Ocean strategy to prevent unwanted pregnancies of undergraduate students. This model was set up by researchers to focus on increasing the level of students' knowledge and understanding of preventing unwanted pregnancies of undergraduate students in cognitive domain, affective domain, and behavioral domain. To create and raise was having the life's goal, seeing one's own value, and respecting oneself. The factors, which should be reduced and eliminated, affecting unwanted pregnancies of undergraduate students were associating with friends of opposite sex, associating with juniors and seniors, bad relationship within family, and groups of friends at high schools. The six processes of Blue Ocean Strategy: BOS employed to prevent unwanted pregnancies were 1) the Strategy Canvas, 2) the Four Actions Framework, 3) Focus on the Big Picture, not the Number, 4) A Visual Awakening, 5) Visual Strategy & Value Innovation, and 6) Build Execution into Strategy. The sample group of this research consisted of 18 undergraduate students who enrolled in the first semester of Year 2016 at Rajabhat Rajanagarindra University. The sample group selection was purposive sampling. Three stages of experiments were conducted: before experiment, after experiment, and follow up. Repeated Measures ANOVA was used for data analysis.

The results of this research were:

1. In terms of the level of knowledge and understanding concerning preventing unwanted pregnancies of undergraduate students, the level before experiment, after experiment, and follow up period were significantly different in statistics at .01 in cognitive domain, affective domain, and behavioral domain. It can be interpreted that the average of level of knowledge and understanding concerning preventing unwanted pregnancies after experiment and follow up period are higher than the level of before experiment.

2. According to the outcome of comparing the level of knowledge and understanding concerning preventing unwanted pregnancies of undergraduate students with the changes of cognitive domain, affective domain, and behavioral domain, the level of knowledge and understanding before experiment and after experiment were significantly different in statistics at .05 The mean after experiment was higher than before experiment while the mean after experiment and follow up period was not different.

3. In overall, the sample group has the life's goal, see one's own value, respect oneself, realize the importance of associating with friends of opposite sex, with juniors and seniors in the university, the relationship in the family, and with friends at high schools, better in the after experiment and follow up period, with one's own value innovation, and self-development has been needed increasingly and continually. The result of this research can be used for planning together with university administrators to prevent unwanted pregnancies of undergraduate students, along with the instruction of teachers, and taking good care of parents.

Keywords: Blue Ocean strategy, prevent unwanted pregnancies

บทนำ

การใช้กลยุทธ์น่านน้ำสีครามเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ โดยมีวัตถุประสงค์ทั้งหมดของการวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจสาเหตุการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 3) เพื่อพัฒนาโมเดลกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์น่านน้ำสีครามเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

บทความวิจัยนี้เป็นวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 จากการวิจัยเรื่อง การใช้กลยุทธ์น่านน้ำสีครามเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ โดยมีวัตถุประสงค์ทั้งหมดของการวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจสาเหตุการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 3) เพื่อพัฒนาโมเดลกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์น่านน้ำสีครามเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า 1) นักศึกษาในกลุ่มภาคกลาง มีความรู้ในภาพรวม ในระดับดี ถึงดีมากทั้ง 3 ด้านคือ มิติด้านความคิด มิติด้านพฤติกรรม และมิติด้านอารมณ์ โดยภาพรวมมีความรู้ทางการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมที่ 2.73 2) ในการป้องกันการตั้งครรภ์ ไม่พึงประสงค์นักศึกษาต้องการสร้าง (Create Grid) และยกระดับ (Raise) คือ การมีเป้าหมายในชีวิต การเห็นคุณค่าในตนเอง และการเคารพตนเอง 3) ในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ นักศึกษามีสิ่งควรลดลง (Reduce) และตัดออก (Eliminate) ในปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์คือการคบเพื่อนต่างเพศ การคบเพื่อนรุ่นพี่รุ่นน้อง ความสัมพันธ์ที่ไม่ดีในครอบครัว และ เพื่อนกลุ่มสมัยเรียนมัธยมศึกษา ตามลำดับ รายงานวิจัยสามารถสืบค้นได้ที่ E-Library ห้องสมุดสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว) <https://elibrary.trf.or.th> และนำมาสู่ความวิจัย ครั้งนี้คือวัตถุประสงค์ข้อที่ 4) เพื่อศึกษาผลของการใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์น่านน้ำสีครามเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนทดลอง หลังทดลอง และระยะติดตามผล

การตั้งครุฑแต่ละครั้งควรเป็นเวลาแห่งการเฉลิมฉลองการเกิดขึ้นของชีวิตใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการเกิดที่ประเทศไทย หรือที่ใดในโลกนี้ แต่เป็นที่น่าเสียดายว่า ทุกการเกิดไม่ได้นำมาซึ่งการเฉลิมฉลองเสมอไป เพราะทั่วโลกนี้มีการตั้งครุฑเป็นจำนวน หลายล้านที่ไม่ได้มาจากการวางแผน และไม่ได้เป็นที่ต้องการ และไม่มีอะไรที่เศร้าไปกว่าการที่การตั้งครุฑเหล่านี้เกิดขึ้นกับนักศึกษาที่ไม่พร้อม ผลที่ตามมาจึงจะเป็นความเศร้าสลด เช่น การทำแท้งการเป็นคุณแม่ที่ต้องเลี้ยงลูกตามลำพัง หรือการที่นักศึกษาที่ตั้งครุฑต้องออกจากโรงเรียนและต้องทำงานหาเช้ากินค่ำไปตลอดชีวิต เด็กที่เกิดมาไม่มีพ่อ ซึ่งการตั้งครุฑของนักศึกษาที่ตั้งครุฑ นั้นเป็นสิ่งที่ทราบกันโดยทั่วไปและดูเหมือนจะมากขึ้นในปัจจุบัน ความเสี่ยงต่อสุขภาพของเด็กแรกเกิดการเสียชีวิตของทารกในครรภ์ และเด็กแรกเกิดจากบุคคลที่ตั้งครุฑอายุต่ำกว่า 20 ปี มีจำนวนมากกว่ามารดาอายุระหว่าง 20-29 ปีถึงร้อยละ 50 (WHO, 2011)

กลยุทธ์น่านน้ำสีคราม (The Blue Ocean strategy: BOS) ถูกเขียนขึ้นโดยอาจารย์ด้านกลยุทธ์การบริหารระดับนานาชาติจาก INSEAD 2 ท่าน คือ ศาสตราจารย์ดับเบิลยู ชาน คิม (W. Chan Kim) เป็นผู้ก่อตั้งเครือข่ายคุณค่าเชิงนวัตกรรม (Value Innovation Network : VIN) ซึ่งเป็นชุมชนระดับโลกที่นำแนวคิดเรื่องเครือข่ายคุณค่าเชิงนวัตกรรมไปปฏิบัติ และยังเป็นกรรมการบริหารของคณะสร้างความคิดนวัตกรรมเชิงคุณค่า (Value Innovation Action Tank: VIAT) และ ศาสตราจารย์เรเน โมบอร์ก (Renee Mauborgne) ผู้ทรงคุณวุฒิของอินสิตู (INSEAD) ที่ได้ศึกษาเส้นทางเชิงกลยุทธ์กว่า 150 รูปแบบในอุตสาหกรรมและธุรกิจที่หลากหลายสามารถถือทั้งยังนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาได้ พบว่า ปัจจุบันและโลกแห่งอนาคตองค์กรจะเติบโตและแก้ปัญหาได้ไม่ใช่การแข่งขัน หรือ การแก้ปัญหาแบบเดิม เน้นสร้างความแตกต่าง (Kim & Mauborgne, 2005) สรุปได้ว่า กลยุทธ์น่านน้ำสีคราม คือ การคิดเพื่อบุกเบิก แสวงหากระบวนการ หรือวิธีการใหม่ นอกกรอบอย่างสร้างสรรค์ การวิจัยครั้งนี้ จะประยุกต์เครื่องมือของกลยุทธ์น่านน้ำสีครามมาพัฒนาโมเดลกระบวนการเรียนรู้เพื่อป้องกันการตั้งครุฑไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย (1) การวาดภาพบนผืนผ้าใบเชิงยุทธศาสตร์ (The Strategy Canvas) (2) วิเคราะห์กรอบดำเนินการสี่ประการ (The Four Actions Framework) (3) การมองภาพรวมใหญ่ (Focus on The Big Picture) (4) การตื่นตัวเชิงภาพ (Visual Awakening) (5) การแสดงภาพยุทธศาสตร์ (Visual Strategy Fair) เพื่อค้นหานวัตกรรมเชิงคุณค่า (Value Innovation) และ (6) สร้างการดำเนินการในยุทธศาสตร์ (Build Execution into Strategy)

เมื่อนักศึกษาตั้งครุฑไม่พึงประสงค์ จำนวนหนึ่งไม่ได้กลับไปเรียนต่อ ต้องออกจากมหาวิทยาลัย เปลี่ยนที่เรียนหรือออกจากงานที่ทำเสริมหารายได้ระหว่างเรียน กลายเป็นไม่มีอาชีพ ขาดรายได้ กลายเป็นสภาพ “เด็กวัยรุ่นเลี้ยงเด็กทารก” ดังนั้นการที่ประเทศไทยมีนักศึกษาจำนวนมากที่ตั้งครุฑในวัยเรียนย่อมส่งผลกระทบต่อไปสู่การสูญเสียทรัพยากรโดยรวมของประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ปัจจัยที่นำไปสู่การตั้งครุฑนั้นมีความซับซ้อนเชื่อมโยงกันหลายมิติ และมีความแตกต่างกันไปตามคุณลักษณะของนักศึกษาเอง ไม่ว่าจะ เป็น สถานภาพสมรส การศึกษา ฐานะทางสังคมเศรษฐกิจ ตลอดจนปัจจัยที่มาจากความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน แรงกดดัน จากหลากหลายมิตินำไปสู่การตั้งครุฑไม่พึงประสงค์เพื่อให้สามารถเปลี่ยนแปลงปัจจัยที่ส่งผลดังกล่าวต่อการตั้งครุฑของนักศึกษา การให้ความช่วยเหลือ และป้องกันการตั้งครุฑไม่พึงประสงค์ มีหลายวิธี ซึ่งมีการรณรงค์กันตลอดมา ปัจจุบัน เป็นที่ทราบโดยทั่วไปว่า ทุกฝ่ายให้ความสำคัญกับการป้องกันการตั้งครุฑ

สำหรับวัยเรียนในทุกระดับ ตลอดเวลาที่ผ่านมา ได้มีรายงานการวิจัย มีนโยบายจากภาครัฐ นโยบายจากสถาบันการศึกษา จำนวนมากที่จะป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษา แต่ข้อมูลการรายงานตัวเลขจำนวนวัยรุ่น หรือนักศึกษาที่ตั้งครรภ์ ก็ยังมีแนวโน้มที่สูงขึ้นเรื่อยๆ (แม้วัยใส ความท้าทายการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น. 2556).

หัวใจสำคัญของการทดลองครั้งนี้ คือประสบการณ์ที่จะจัดให้นักศึกษาครั้งนี้เปรียบเหมือนวัคซีนใจ คือมุ่งไปที่ความคิด จิตใจ ซึ่งเชื่อว่าจะส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมทั้ง 3 ด้านคือ มิติด้านความคิด มิติด้านอารมณ์ และ มิติด้านพฤติกรรม เพื่อให้ศึกษาระดับปริญญาตรีได้แสวงหานวัตกรรมเชิงคุณค่าตามแนวคิดกลยุทธ์ นานน้ำสีคราม ที่มีแนวทางที่เป็นไปได้โดยมุ่งที่ปรับความคิด มุมมองใหม่ไปที่ศูนย์กลางของสาเหตุที่ค้นพบคือ ต้องสร้างและยกระดับให้นักศึกษามีเป้าหมายในชีวิตต้องสร้างและยกระดับให้นักศึกษาเห็นคุณค่าในตนเอง และ ต้องสร้างและยกระดับให้นักศึกษาต้องเคารพตนเอง ขณะเดียวกันก็ต้องตัดและลดปัจจัยหลักที่นำไปสู่การตั้งครรภ์คือ เพิ่มความตระหนักในการคบเพื่อน การรักษาความสัมพันธ์ความรักความอบอุ่นในครอบครัว การคบเพื่อนรุ่นพี่รุ่นน้องตอนเรียนมัธยม คณะผู้วิจัยได้ร่วมกันสังเคราะห์โดยปรับนำกรอบแนวคิดหลักมาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เข้าใจและนำมาปฏิบัติได้โดยง่าย และทรงพลัง จึงเชื่อมั่นว่าการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ มีความสำคัญ จะเป็นอีกแนวทางเลือกในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้อีกแนวทางหนึ่งในอนาคต รวมถึงการศึกษาต่อยอดในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งนับว่าเป็นกำลังสำคัญของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์นานน้ำสีครามเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนทดลอง หลังทดลอง และระยะติดตามผล

สมมติฐานของการวิจัย

1. ก่อนและหลังได้รับการเรียนรู้ด้วยโมเดลกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์นานน้ำสีครามเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์แตกต่างกัน
2. หลังการทดลองและระยะติดตามผล ได้รับการเรียนรู้ด้วยโมเดลกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์นานน้ำ สีครามเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มทดลองมีจำนวน 1 กลุ่ม เป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จำนวน 18 คน ใช้การเลือกกลุ่มทดลองแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การทดลองแบ่งเป็น 3 ระยะ คือก่อนทดลอง หลังทดลอง และระยะติดตามผล

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรจัดกระทำ (treatment variable) คือ โมเดลกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์น่านน้ำสีคราม
2. ตัวแปรตาม (dependent variable) คือ ความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

โมเดลกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์น่านน้ำสีครามเพื่อป้องกันนักศึกษาตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ หมายถึง กระบวนการ วิธีการ ในการคิดเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษา ประกอบด้วย (1) การวาดภาพบนผืนผ้าใบเชิงยุทธศาสตร์ (The Strategy Canvas) (2) วิเคราะห์กรอบดำเนินการสี่ประการ (The Four Actions Framework) (3) การมองภาพรวมใหญ่ (Focus on The Big Picture) (4) การตื่นตัวเชิงภาพ (Visual Awakening) (5) การแสดงภาพยุทธศาสตร์ (Visual Strategy Fair) เพื่อค้นหานวัตกรรมเชิงคุณค่า (Value Innovation) และ (6) สร้างการดำเนินการในยุทธศาสตร์ (Build Execution into Strategy) ได้ที่เป็นพลวัต มีการเปลี่ยนแปลงในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ทั้ง 3 มิติ คือ มิติด้านความคิด (cognitive domain) มิติด้านอารมณ์ (affective domain) และมิติด้านพฤติกรรม (behavioral domain) เพื่อค้นหา นวัตกรรมเชิงคุณค่าร่วมกัน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์เชิงวิชาการ การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างโมเดลกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์น่านน้ำสีครามเพื่อการป้องกันนักศึกษาตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษา ซึ่งจะทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับสาเหตุ การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาไม่พึงประสงค์ และมีอะไรบ้างที่ต้องพัฒนา ลดลง หรือตัดออกไป เพื่อลด ความเสี่ยง ในการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์
2. ประโยชน์เชิงปฏิบัติ ผลการศึกษาครั้งนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านการปฏิบัติดังนี้
 - 2.1 ผลการศึกษาทำให้ได้ข้อมูลจากแบบวัดการเรียนรู้การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษา ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับนักศึกษาในบริบทที่ใกล้เคียงได้
 - 2.2 โมเดลกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์น่านน้ำสีครามเพื่อการป้องกันนักศึกษาตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีการประยุกต์ใช้กลยุทธ์น่านน้ำสีคราม ตลอดจนหลักการด้าน จิตวิทยา การแนะแนว จิตวิทยาการศึกษา สุขภาพจิต มาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แต่ละด้านทั้งด้าน ความรู้ ด้านอารมณ์ และด้านพฤติกรรม ซึ่งอาจารย์หรือผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับนักศึกษาสามารถนำหลักการและองค์ ความรู้ดังกล่าวมาพัฒนานักศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. แบบประเมินความรู้ความเข้าใจสาเหตุการตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. โมเดลกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์น่านน้ำสี่ครามเพื่อการป้องกันนักศึกษาตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มทดลองจำนวน 1 กลุ่ม เป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรญาณนครินทร์ จำนวน 18 คน ใช้การเลือกกลุ่มทดลองแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การทดลองแบ่งเป็น 3 ระยะ

ระยะก่อนทดลองคณะผู้วิจัยให้นักศึกษาได้ทำแบบประเมินความรู้ความเข้าใจสาเหตุการตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ระยะทดลองโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มในห้องเรียนใช้เวลา 3 วันวันละ 8 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 8.30 น. ถึงเวลา 17.30 น. ผู้จัดกิจกรรมคือคณะผู้วิจัยและผู้ช่วยคณะผู้วิจัย ที่ปรึกษาโครงการวิจัย โดยกิจกรรมเน้น การสร้างความอบอุ่น ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การยึดกฎพื้นฐานของกลุ่ม การรักษาความลับของกลุ่ม การกล้าแสดงความคิดเห็น คณะผู้วิจัยตระหนักในจรรยาบรรณของการวิจัยโดยเคร่งครัด โดยได้ใช้เอกสารชี้แจงข้อมูลแก่อาสาสมัคร (Participant Information Sheet) และให้กลุ่มทดลองได้อ่านทำความเข้าใจและลงนามในหนังสือยินยอมให้ทำการวิจัย (Informed consent form) ในการใช้โมเดลกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์น่านน้ำสี่คราม เพื่อการป้องกันนักศึกษาตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี กระบวนการหลักประกอบด้วย (1) การวาดภาพบนผืนผ้าใบเชิงยุทธศาสตร์ (2) การวิเคราะห์กรอบดำเนินการสี่ประการ (3) การมองภาพรวมใหญ่ (4) การตื่นตัวเชิงภาพ (5) การแสดงภาพยุทธศาสตร์ ค้นหาวัตกรรมเชิงคุณค่า และ (6) สร้างการดำเนินการในยุทธศาสตร์

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมวันที่ 1 ในช่วงเวลา 13.00 น โดยคณะผู้วิจัยเริ่มกระบวนการที่ 2 ของกลยุทธ์น่านน้ำสี่คราม โดยจัดกิจกรรมให้นักศึกษาวิเคราะห์กรอบดำเนินการสี่ประการ (The Four Actions Framework) กระบวนการเรียนรู้ทุกขั้นตอนเน้นให้นักศึกษา วิเคราะห์ตนเอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เน้นการสำรวจตนเองประเมินตนเองในด้านต่างๆ โดยมุ่งให้นักศึกษาเข้าใจตนเอง รู้จักตนเอง และมองเห็นแนวทางการดำเนินชีวิตเพื่อป้องกันการตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์ โดยการเสริมแรง การฟังอย่างตั้งใจ การสะท้อนความคิด การสะท้อนความรู้สึก นักศึกษาวิเคราะห์จะดำเนินการ ตัด (Eliminate) ลด (Reduce) ยกย่อง (Raise) และสร้าง (Create Grid) และในระดับใด และปัจจัยใดหรือ หรือสิ่งใดบ้าง เพื่อป้องกันการตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์ อันจะเป็นการสร้างนวัตกรรม เชิงคุณค่า (Value Innovation) สำหรับนักศึกษา (นักศึกษาทำได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำ คือ ใช้เวลาน้อย มีค่าใช้จ่ายน้อยเหมาะสมกับสภาพและบริบท เรียบง่าย พอเพียงแต่ได้ผลสูงโดยมีความแน่นอนและชัดเจนตรงประเด็นสำคัญ โดยนักศึกษาคูและประคับประคองร่างกายและจิตใจของตนเองจะไม่ตั้งครรถ์ก่อนแต่งงานหรือสำเร็จการศึกษา มีงานทำที่มั่นคงแล้วนักศึกษาวเคราะห์ตนเองและกำหนดเป้าหมายในชีวิต นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่โดยสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากวิเคราะห์ตนเองและกำหนดเป้าหมายใน

ชีวิตมอการบ้านให้แต่ละคนเขียนรายงานอย่างน้อยคนละครึ่งหน้า ในหัวข้อ “ชีวิตที่มีคุณค่าของฉัน” เพื่อนำเสนอในวันที่ 2

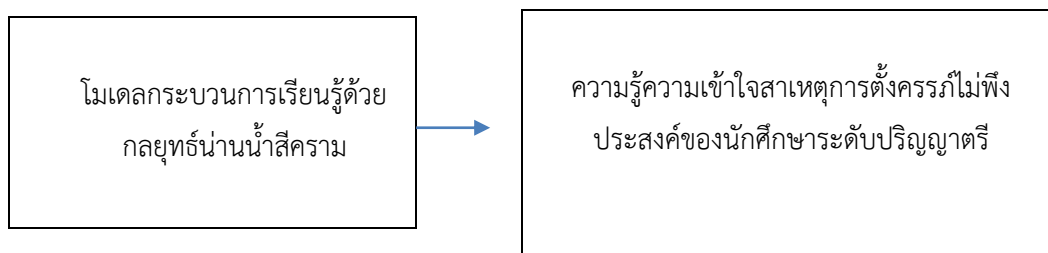
ตัวอย่างใบงานวิเคราะห์กรอบดำเนินการสู่ประการ

คำถาม	คำตอบ
1. นักศึกษาคิดว่าควรจะลด (Reduce) พฤติกรรมอะไรหรือสิ่งใดบ้างในชีวิตเพื่อไม่ให้เกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์
2. นักศึกษาคิดว่าจะตัด (Eliminate) พฤติกรรมอะไรหรือสิ่งใดในชีวิตบ้างเพื่อไม่ให้เกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์
3. นักศึกษาคิดว่าจะยกระดับ (Raise) พฤติกรรมหรือสิ่งใดในชีวิตบ้างเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์
4. นักศึกษาคิดว่าจะสร้าง (Create Grid) พฤติกรรมหรือสิ่งใดในชีวิตบ้างเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์

เมื่อดำเนินการทดลองครบ 3 วัน โดยจัดกิจกรรมครบกระบวนการหลัก ประกอบด้วย (1) การวาดภาพบนผืนผ้าใบเชิงยุทธศาสตร์ (2) การวิเคราะห์กรอบดำเนินการสู่ประการ (3) การมองภาพรวมใหญ่ (4) การตื่นตัวเชิงภาพ (5) การแสดงภาพยุทธศาสตร์ ค้นหาวัตรกรรมเชิงคุณค่า และ (6) สร้างการดำเนินการในยุทธศาสตร์

ระยะติดตามผล มีระยะเวลาห่างจากระยะทดลอง 4 สัปดาห์ คณะผู้วิจัยให้นักศึกษาได้ทำแบบประเมินความรู้ความเข้าใจสาเหตุการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และมีการสัมภาษณ์พูดคุยอย่างไม่เป็นทางการเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการอธิบายผลที่ได้จากการทดลอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้มีกรอบแนวคิดดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Repeated Measures ANOVA

จริยธรรมในการวิจัยในมนุษย์

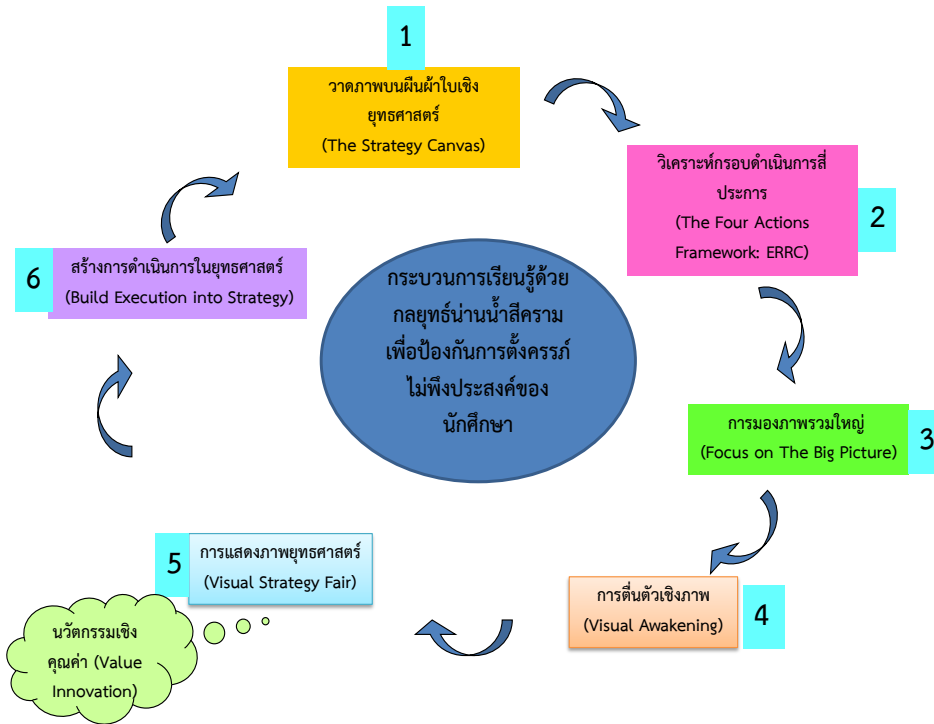
ในการวิจัยครั้งนี้ได้ขอจริยธรรมในการวิจัยในมนุษย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์โดยมีเอกสารประกอบการพิจารณาก่อนการดำเนินการวิจัยเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 ประกอบด้วย

1. แบบเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอพิจารณาจริยธรรมการศึกษาวิจัยในมนุษย์
2. แบบประเมินความรู้ความเข้าใจสาเหตุการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
3. โมเดลกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์น่าน้ำสีครามเพื่อการป้องกันนักศึกษาตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4. เอกสารชี้แจงข้อมูลแก่อาสาสมัคร (Participant Information Sheet)
5. หนังสือยินยอมให้ทำการวิจัย (Informed consent form)
6. แบบฟอร์ม “กฎพื้นฐานของกลุ่ม”

ผลการวิจัย

โมเดลกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์น่าน้ำสีครามเพื่อการป้องกันนักศึกษาตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ วงจรการประยุกต์ใช้กลยุทธ์น่าน้ำสีคราม ประกอบด้วย 6 กระบวนการเรียนรู้หลัก (1) วาดภาพบนผืนผ้าใบเชิงยุทธศาสตร์ (The Strategy Canvas)(2) วิเคราะห์กรอบดำเนินการสี่ประการ (The Four Actions Framework) (3) การมองภาพรวมใหญ่ (Focus on The Big Picture) (4) การตื่นตัวเชิงภาพ (Visual Awakening) (5) การแสดงภาพยุทธศาสตร์ (Visual Strategy Fair) ค้นหา นวัตกรรมเชิงคุณค่า (Value Innovation) และ (6) สร้างการดำเนินการในยุทธศาสตร์ (Build Execution into Strategy)ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน

ที่มา ประยุกต์จากแนวคิดกลยุทธ์น่านน้ำสีครามจาก Kim C. and Mauborgne. R. 2005.

1. ผลของการใช้กระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมา

ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้โมเดลกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์น่านน้ำสีครามเพื่อป้องกันนักศึกษาตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ความแปรปรวนของความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนทดลอง หลังทดลอง และระยะติดตามผล (n = 18)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	11.414	5.707	68.00
ภายในกลุ่ม	51	4.280	.084	
รวมทั้งหมด	53	15.694		

ตารางที่ 2 ความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล

อายุ	\bar{X}	SD	df	F	P
ก่อนใช้โมเดล	2.68	.265	2	68.003	.000
หลังใช้โมเดล	3.69	.323			
ระยะติดตามผล	3.62	.276			

จากตารางที่ 2 พบว่านักศึกษาก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง และระยะติดตามผล มีระดับความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่า หลังการทดลอง และระยะติดตามผลมีค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ สูงกว่าก่อนทดลอง

ตารางที่ 3 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Tamhane ผลการเปรียบเทียบ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล

อายุ	\bar{X}	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ติดตามผล
		2.68	2.69	3.62
ก่อนการทดลอง	2.68		-1.008*	-0.937*
หลังทดลอง	3.69			0.071
ระยะติดตามผล	3.62			

*P<.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สรุปได้ว่า นักศึกษาก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง ส่วนหลังการทดลอง และระยะติดตามผลพบว่าไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักศึกษาก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง และระยะติดตามผล มีระดับความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีการเปลี่ยนแปลงในมิติด้านความคิด (cognitive domain) มิติด้านอารมณ์ (affective domain) และมิติด้านพฤติกรรม (behavioral domain) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่า หลังการทดลอง และระยะติดตามผลมีค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สูงกว่าก่อนทดลอง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี โดยมีการเปลี่ยนแปลงในมิติด้านความคิด มิติด้านอารมณ์ และมิติด้านพฤติกรรม โดยนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในระยะ ก่อนการทดลองและระยะหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง ส่วนหลังการทดลอง และระยะติดตามผล พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. กลุ่มทดลองมีเป้าหมายในชีวิต การเห็นคุณค่าของตนเอง การเคารพตนเอง และ การสร้างความตระหนักการคบเพื่อนต่างเพศ รุ่นพี่รุ่นน้องในมหาวิทยาลัย ความสัมพันธ์ในครอบครัว และเพื่อนสมัยเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมดีขึ้นในระยะหลังการทดลอง และในระยะติดตามผล โดยมีนวัตกรรมเชิงคุณค่า (Value Innovation) ของตนเองและยังต้องการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

4. ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประกอบการวางแผนเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีด้วยกันของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ และการดูแลจากครอบครัวหรือผู้ปกครอง

5. ผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการสัมภาษณ์ กลุ่มทดลองประเมินว่าตนเองยังต้องการเสริมสร้างเพิ่มขึ้น เนื่องจากยังรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองยังไม่ดีขึ้น คืออยู่ในระดับน้อย ถึงปานกลาง ตั้งแต่ก่อนทดลองหลังการทดลองและใน ระยะติดตามผล คือ การวิตกกังวลกับความคิดของคนอื่นจนมักจะนำมาซึ่งความทุกข์เสมอ ขาดความมั่นใจในสิ่ง ที่ทำ เครียดมากเมื่อต้องเจอสิ่งที่ยากและท้าทายความสามารถ รู้สึกว่าคุณค่าในสายตาของคนที่อยู่ รอบข้างซึ่งอาจจะไม่เป็นเช่นนั้นแต่ก็ยังคิดว่าความยังอยู่ท่ามกลางความขัดแย้งที่ยากจะแก้ไขได้ ทั้งกับครอบครัว เพื่อน อาจารย์บางคนที่ยังคิดว่ายังพยายามไม่มากพอที่จะไปให้ถึงเป้าหมายในชีวิต และยังไม่ได้ตระหนัก ถึง การดูแลชีวิตมากพอ ที่ผ่านมาไม่ได้มีเป้าหมายที่ชัดเจนและจะพยายามเริ่มคิดว่าอนาคตจะได้ชื่นชมความสำเร็จของ ตนเอง ในแต่ละวันยังไม่เห็นคุณค่าของชีวิต ยังเล่นเกม ดูหนังไม่ทุ่มเทเรื่องเรียน ไม่มีสมาธิจดจ่อเท่าที่ควร เอาชนะการผัดวันประกันพรุ่งยังไม่ได้เป็นส่วนมากเพื่อนก็จะมีหลายแบบเพื่อนบางคนไม่ตีแต่ก็จริงจัง บางครั้งก็ ยังต้องตามใจเพื่อน จะพยายามปรับตัวเข้าหาครอบครัว

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย กลุ่มทดลองมีระดับความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ ไม่พึงประสงค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่า หลังการทดลองและระยะติดตามผลมี ค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ สูงกว่าก่อนทดลอง ส่วนผลการ เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สรุปได้ว่า นักศึกษาก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยหลัง การทดลอง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง ส่วนหลังการทดลอง และระยะติดตามผลพบว่าไม่แตกต่างกัน กลุ่มทดลองมีเป้าหมายในชีวิต การเห็นคุณค่าของตนเอง การเคารพตนเอง และ การสร้างความตระหนักการคบ เพื่อน รุ่นพี่รุ่นน้องในมหาวิทยาลัย ความสัมพันธ์ในครอบครัว และเพื่อนสมัยเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมดีขึ้นใน ระยะหลังการทดลองและใน ระยะติดตามผล โดยมีนวัตกรรมเชิงคุณค่า (Value Innovation) ของตนเอง และยัง

ต้องการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครอง ประสบการณ์ที่ได้รับความรัก ความอบอุ่นที่เกิดขึ้นจากครอบครัวและสถานศึกษา เนื่องจากครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา รวมถึงหน่วยงาน และองค์กรต่างๆ เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเหลือ ปกป้อง กระตุ้นให้เกิดความมานะพยายามในการปรับตัวช่วยให้ สามารถผ่านพ้นความทุกข์หรือความเครียดไปได้ และทำให้เป็นบุคคลที่มีความเข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับมาสเทน เบสท์ และ กามาซี (Masten, Best and Garmezy, 1989 cited in Roghanchi et al. 2013. 179) การศึกษา ความภาคภูมิใจในตนเองและความหยุนตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ที่พบว่าระดับความ ภาคภูมิใจในตนเอง และความหยุนตัวของนักศึกษาระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความ แตกต่างพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีจำแนกตามเพศมีความภาคภูมิใจในตนเองและความหยุนตัวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เปรียบเทียบตามระดับชั้นปี พบว่า นักศึกษาระดับชั้นปีต่างกันมีความ ภาคภูมิใจและความหยุนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางกับความหยุนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คิดเป็นร้อยละ 35.76 (ธัญญภัทร์ ศิริธัชชาโรจน์ และคณะ, 2016) และ สุวรรณ เรืองกาญจนเศรษฐ์ (กองทุนประชากรแห่ง สหประชาชาติประจำประเทศไทย, 2556 หน้า 54) กล่าวว่า มหิตลโมเดลยังดูแลเรื่องสิทธิประโยชน์ด้วยเนื่องจาก แม่วัยรุ่นจะยากจน เมื่อมาที่โรงพยาบาลจะได้รับการดูแลฝากท้อง เจาะเลือดฟรีทั้งหมด มีการดูแลก่อนคลอด การทำคลอด การดูแลหลังคลอด และการเยี่ยมบ้าน ให้ฉีดวัคซีนเด็กฟรี มีผ้าอ้อมสำเร็จรูป มีนมให้ สอนการ เลี้ยงดู แม่หลังคลอดจะได้รับยาฝังยาคุมกำเนิดราคาประมาณ 2,500 บาท ซึ่งไม่ได้รับสิทธิตามเกณฑ์หลักประกัน สุขภาพถ้วนหน้าโครงการนี้มีพื้นที่อยู่รอบมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา โดยเชิญชวนชุมชน ผู้นำชุมชน กศน. อบต. นายอำเภอ อสม. นายกเทศมนตรี โรงพยาบาล ตำรวจ โรงเรียนที่อยู่ในเขต และการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นการทำงานอย่างบูรณาการกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริงอีกทั้งในด้านการเรียน มหิตลโมเดลทำงาน กับสถานศึกษาในพื้นที่ให้เด็กที่ตั้งครรภ์เรียนหนังสือต่อได้ หรือถ้าเด็กไม่ยอมเรียนจะมีการฝึกอาชีพให้ โดยการ สนับสนุนจาก อบจ. อบต. โรงเรียน และ กศน. ทั้งนี้จะมีการศึกษาเปรียบเทียบในพื้นที่ศาลายาระหว่างกลุ่มที่ ได้รับและไม่ได้รับการดำเนินตาม “มหิตลโมเดล” ว่ามีอัตราการมีเพศสัมพันธ์ อัตราการตั้งครรภ์ อัตราการคลอด และอัตราการท้องซ้ำอย่างไร

สภาพแวดล้อมสังคมและวัฒนธรรมล้วนมีผลต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเช่นการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรม เสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ การคบเพื่อนที่ชักชวนให้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมสื่อเทคโนโลยีและสิ่งยั่วยุ การมีภูมิลำเนา อยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากตัวเมืองประเพณีความเชื่อของคนในท้องถิ่นและเทศกาลต่างๆ เช่น วันวาเลนไทน์เทศกาล แข่งเรือสลากรักหรือวันปีใหม่ (ศิริวรรณ กำแพงพันธ์, จิตติวิ แก้วพรสวรรค์ และ สุพร อภินันทเวช, 2554) การ พัฒนาให้กลุ่มทดลองมีเป้าหมายในชีวิตการเห็นคุณค่าของตนเอง การเคารพตนเอง และการสร้างความตระหนัก การคบเพื่อน รุ่นพี่รุ่นน้องในมหาวิทยาลัย ความสัมพันธ์ในครอบครัว และเพื่อนสมัยเรียนมัธยมศึกษาโดยรวม นักศึกษาประเมินตนเองว่าได้รู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น มองเห็นวิถีทางของตนเองในการก้าวผ่านความคิด แบบเดิม พฤติกรรมความเคยชินแบบเดิม มีวิธีการใหม่อย่างสร้างสรรค์เป้าหมายชีวิตและความต้องการใหม่ โดย เห็นภาพความสำเร็จของตนเองที่ชัดเจนขึ้น ข้อที่นักศึกษาในกลุ่มทดลองประเมินว่าตนเองดีขึ้นในระยะหลังการ ทดลองและใน ระยะติดตามผล คือ รู้สึกว่าภูมิใจในตนเอง มองความรักและการแต่งงานชัดเจนขึ้น รู้ว่าต้อง

บริหารเวลาอย่างไรให้ดีที่สุดสำหรับตัวเอง รู้ว่าจะไปสู่เป้าหมายในชีวิตต้องทำอะไรบ้างและทำอย่างไร รู้ว่าสาขาที่เรียนต้องยอมรับและทำใจก้าวต่อไป เปลี่ยนมุมมองใหม่เปิดใจยอมรับสิ่งได้มากขึ้น ตระหนักได้ว่าความมุ่งมั่นจะพาไปสู่จุดหมายและต้องปรับตัวอย่างไร มีความมั่นใจและตระหนักว่าจะไม่ตั้งคร่ำครึจะดูแลตนเองจนกว่าจะเรียนสำเร็จ โดยค้นพบแรงบันดาลใจที่จะเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ซึ่งนักศึกษาแต่ละคนโดยทุกคนมีแผนยุทธศาสตร์เป็นเข็มทิศชีวิตของตนเอง ที่ไปสู่เป้าหมาย ค้นพบ การสำเร็จการศึกษา โดยมีนวัตกรรมเชิงคุณค่า (Value Innovation) ของตนเอง และข้อที่นักศึกษาทดลองประเมินว่าตนเองยังต้องการเสริมสร้างเพิ่มขึ้น เนื่องจากยังรู้สึกว่าตนเองยังไม่ดีขึ้น คืออยู่ในระดับน้อย ถึงปานกลาง ตั้งแต่ก่อนทดลอง หลังการทดลองและในระยะติดตามผล คือ การวิตกกังวลกับความคิดของคนอื่น ขาดความมั่นใจ เมื่อต้องเจอสิ่งที่ยากและท้าทาย รู้สึกว่าตนเองไม่ค่อยมีค่า ยังอยู่ท่ามกลางความขัดแย้งที่ยากจะแก้ไขได้ ทั้งกับครอบครัว เพื่อน มีความพยายามไม่มากพอ ที่ผ่านมาไม่ได้มีเป้าที่ชัดเจนและจะพยายาม ไม่มีสมาธิ สอดคล้องกับตัวอย่างอีกหนึ่งแนวทางที่สถาบันอุดมศึกษาที่ดูแลการตั้งคร่ำครึไม่พึงประสงค์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. โมเดลกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลยุทธ์นำน้ำสีครามเพื่อป้องกันตั้งคร่ำครึไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถนำไปปรับใช้ตามความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ของการวิจัยครั้งนี้ได้ เช่น ใช้บางกระบวนการ นำไปผสมหรือบูรณาการกับกระบวนการเรียนรู้ โดยสิ่งสำคัญคณะผู้วิจัยพบว่า อยู่ที่เจตนาธรรมที่จะต้องการป้องกันไม่ให้นักศึกษาตั้งคร่ำครึเป็นส่วนสำคัญที่สุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ ครู ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน นักศึกษา เช่น การจัดทำเอกสารประกอบการสอน หนังสือ ตำรา ควรสอดแทรกเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับ การมีเป้าหมายในชีวิต เห็นคุณค่าในตนเอง และการเคารพตนเอง และให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อน/ รุ่นพี่รุ่นน้องในมหาวิทยาลัย ความสัมพันธ์ในครอบครัว และ กลุ่มและเพื่อนสมัยเรียนมัธยมศึกษา

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการคัดเลือกนักศึกษาเข้าเรียน ควรมีการเตรียมความพร้อม ให้นักศึกษาได้มีเป้าหมายในชีวิต มีเป้าหมายในการเลือกเรียนสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด เพื่อให้ นักศึกษามีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจนอันจะเป็นการป้องกันการตั้งคร่ำครึไม่พึงประสงค์อีกส่วนหนึ่ง รวมถึงการสร้างเสริมการเห็นคุณค่าในตนเอง และการเคารพตนเอง

4. ควรนำข้อค้นพบไปใช้พัฒนากลไกเชิงระบบ บูรณาการกับพันธกิจปกติ เพื่อให้เกิดการต่อยอด ขยายผลและพัฒนาต่อเนื่องเพื่อป้องกันตั้งคร่ำครึไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

5. การป้องกันปัญหาตั้งคร่ำครึไม่พร้อมได้อย่างแท้จริงเฉพาะหน้า ควรใช้ควบคู่กับวิธีการอื่นๆ เช่น การคุมกำเนิดชั่วคราว หรือการนับรอบเดือน การใส่ถุงยางอนามัย เป็นต้น เนื่องจากการส่งเสริมให้เกิด ความรักนวลสงวนตัว รักตนเอง รักอนาคตและไม่ปล่อยตัวปล่อยใจในวัยเรียนเป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลามากเพื่อ ป้องกันตั้งคร่ำครึไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจสาเหตุของการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ อยู่ในระดับดีมากทั้งในมิติด้านความคิด (cognitive domain) มิติด้านพฤติกรรม (behavioral domain) มิติด้านอารมณ์ (affective domain) ดังนั้น ควรมีการศึกษาความรู้ความเข้าใจสาเหตุของการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ในระดับประถมและมัธยมศึกษา เพื่อเปรียบเทียบกับตัวเลขแนวโน้มการตั้งครรภ์ อันจะเป็นอีกแนวทางที่จะพัฒนาต่อไป

2. คณะผู้วิจัย พบว่า 3 อันดับแรกที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีควรได้รับการส่งเสริมหรือพัฒนาเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์นักศึกษาต้องการสร้าง (Create Grid) และยกระดับ (Raise) คือ การมีเป้าหมายในชีวิต การเห็นคุณค่าในตนเอง และการเคารพตนเอง สิ่งควรลดลง (Reduce) และ ตัด (Eliminate) ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ คือ การคบเพื่อน รุ่นพี่รุ่นน้อง ความสัมพันธ์ที่ไม่ดีในครอบครัว และ กลุ่มเพื่อนสมัยเรียนมัธยมศึกษา ดังนั้น ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาทั้ง 3 ส่วนนี้และศึกษาผลดี หรือศึกษาตัวแปรส่งผ่านอันจะนำมาเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์อีกหนทางหนึ่ง

3. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า การตั้งครรภ์ของนักศึกษาเคยตั้งครรภ์มาก่อนแล้วตั้งแต่ตอนเรียนระดับมัธยมศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลและสถิติของหน่วยงานต่างๆ ที่มีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตั้งครรภ์โดยมีตัวเลขที่สูงขึ้น แม้ว่าจะมีการสอนเรื่องเพศศึกษาและมีการรณรงค์ป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยเรียน ซึ่งการตั้งครรภ์ในขณะที่เป็นนักศึกษาไม่ใช่เป็นการตั้งครรภ์ครั้งแรก จำเป็นอย่างยิ่งที่ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อเสริมสร้างหรือพัฒนาเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ตั้งแต่มัธยมศึกษาเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญโดยมุ่งที่ การมีเป้าหมายในชีวิต การเห็นคุณค่าในตนเอง และ การเคารพตนเองกับนักเรียนหรือผู้เรียนกลุ่มอื่น เช่น นักเรียนอาชีววะ นักเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา

4. ควรมีการศึกษาวิจัยหรือให้ความสำคัญกับคนใกล้ชิดกับนักศึกษาประกอบด้วย กลุ่มเพื่อน/รุ่นพี่รุ่นน้องในมหาวิทยาลัย ความสัมพันธ์ในครอบครัว และ กลุ่มและเพื่อนสมัยเรียนมัธยมศึกษา อีกทั้งพบว่าบุคคล 3 ฝ่าย ยังเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษา

5. สามารถศึกษาและกระบวนการเรียนรู้เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์กับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศทั้ง 38 แห่งที่กระจายอยู่ในภูมิภาค รวมถึงมหาวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย. (2556). **แม่วัยใส ความท้าทายการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น**. องค์การสหประชาชาติ. กรุงเทพฯ: แอดวานส์ปรีนติ้ง.
- กองสุศึกษากรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2556). **แนวทางการพัฒนาความฉลาดทางสุขภาพ (Health Literacy) เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 3อ. 2ส. และลดเสี่ยง**. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- กิกุลภา วจนสาระ. (2554). **เพศจากข่าว 3 ปี: ชมชื่น ท้องไม่พร้อม นักศึกษาที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และเทคโนโลยีช่วยเจริญพันธุ์**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง (สคส.) และสถาบันวิจัยประชากรและสังคม (วปส.) มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธัญญภัทร์ ศิริธรรมาโรจน์. (2561). **จิตวิทยากับการพัฒนาดน**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญภัทร์ ศิริธรรมาโรจน์, สกล วรเจริญศรี และ ปริญญา มีสุข. (2560). **การศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองและความหย่นตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์**. Veridian E-Journal, Silpakorn University. ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. ปีที่ 10. ฉบับที่ 3 (เดือนกันยายน – ธันวาคม) : 512-529.
- พิชญาภา ยืนยาว. (2561). **ปัจจัยความฉลาดที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม**. Veridian E-Journal, Silpakorn University. (ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ) ปีที่ 11, ฉบับที่ 2 (เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม) : 1861-1877.
- ศิริพร จิรวัดน์กุล, สมพร รุ่งเรืองกลกิจ, ดารุณี จงอุดมการณ์, กฤตยา แสงวงเจริญ, สร่าย อนุสรณ์ ธีรกุล, สมพร วัฒนกุลเกียรติ, โสมภัทร ศรีไชย, นิลกุล รุจิรประเสริฐ, สมจิตร เมืองพิล และ อิงคภาโคตนารา. (2556). **การศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในนักศึกษา (Prevention of and Dealing with Teenage pregnancy)**. ศูนย์ประสานงานองค์การอนามัยโลกด้านการวิจัยด้านเพศภาวะและสุขภาพสตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น. The Thai Journal of Primacy Care and Family Medicine; Vol. 3 No. 2: October 2012-January 2013.
- ศิริวรรณ กำแพงพันธ์, ฐิติวี แก้วพรสวรรค์ และ สุพร อภินันทเวช. (2554) **วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย** 56 (3): 255-266)
- สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ. (2555). **ปมปัญหาการตั้งครรภ์ในนักศึกษาที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์**.สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2557. http://www.hiso.or.th/hiso/tonkit/tonkits_22.php
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข. (2556). **ยุทธศาสตร์ตัวชี้วัดและแนวทางการจัดเก็บข้อมูลกระทรวงสาธารณสุขปีงบประมาณ พ.ศ. 2557**.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2556). **รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม**. โครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ในรูปแบบที่ทางสังคมปีงบประมาณ 2556.

ภาษาต่างประเทศ

Knowles. S. A. 1970. **The international encyclopedia of higher education**. San Francisco: Jossey-Bass.

Kim. C. & Mauborgne. R. (2005). **Blue Ocean Strategy**. Boston: Harvard Business School Press.

Kim. C. & Mauborgne. R. (2550). **Blue Ocean Strategy**. แปลโดย ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: เนชั่นบุ๊คส์ อินเตอร์เนชั่นแนลเนชั่นกรุ๊ป. ซีเอ็ดยูเคชั่น.

Roghanchi. M.. et al. (Vol. 40. No. 2. April 2013). The Effect of Integrating Rational Emotive Behavior Therapy and Art Therapy on Self-esteem and Resilience. 179 –184.

WHO. (2011). **WHO Guidelines on preventing early pregnancy and poor reproductive outcomes among adolescent in developing countries**: World Health Organization.